

جستجوی پاسخ به پرسش قرآن در متون مسیحی؛ موضوع محوری «تثلیث در قرآن و عهدین»

مؤلف کتاب «تثلیث در قرآن و عهدین» معتقد است که برای اولین بار به زبان فارسی باور مرکزی مسیحیت را به نقد گذاشته و بیان کرده است که آموزه تثلیث چنانچه مسیحیان باور دارند، در نصوص مقدس این آیین وجود ندارد.

مؤلف کتاب «تثلیث در قرآن و عهدین» معتقد است که برای اولین بار به زبان فارسی باور مرکزی مسیحیت را به نقد گذاشته و بیان کرده است که آموزه تثلیث چنانچه مسیحیان باور دارند، در نصوص مقدس این آیین وجود ندارد.

محمد کاشانی، مؤلف کتاب تثلیث در قرآن و مسیحیت در گفت‌وگو با خیرگزاری بین‌الملل قرآن (ایکنا)، در خصوص انگیزه تالیف چنین اثری گفت: یکی از بحث‌هایی که قرآن تأکید دارد، انحرافی است که مسیحیان در خصوص تثلیث به آن گرفتار شده‌اند. کاشانی ادامه داد: امروز می‌دانیم بسیاری از مسیحیان معتقدند که خداوند یگانه سه گانه است و پدر، پسر و روح القدس سه شخص کاملاً متمایزند و هر شخص خدایی کامل است و در عین حال یک خدا وجود دارد.

وی افزود: این مسأله طبعاً چالش‌های کلامی را بین ادیان به وجود می‌آورد. ما در این کتاب به دنبال نکته‌ای هستیم که در آن خداوند در قرآن در یک گفت‌وگو از حضرت مسیح می‌پرسد که آیا تو به اینها گفتی که تو و مادرت را خدا قرار دهند، و حضرت مسیح می‌گوید که من چنین حرفی را نزده‌ام.

مؤلف تثلیث در قرآن و عهدین گفت: ما در این کتاب دنبال این سوال بودیم که آیا واقعا عیسی مسیح به مومنین گفته است که من خدا هستم و یا نه؟ پیرو این بحث بررسی‌های زیادی صورت گرفت اما هیچ آیه‌ای در کتاب مقدس یافت نشد که عیسی خداست.

وی ادامه داد: در ده‌ها آیه‌ای که مسیحیان اشاره می‌کنند، ریشه‌های عبری و یونانی واژگان و ترجمه‌های مختلف را با مباحث زبان‌شناسی را بررسی کردیم و دیدیم خبر از چیزی که مسیحیان می‌گویند یعنی عیسی خداست، وجود ندارد.

کاشانی در خصوص پیشینه این بحث گفت: ما در تاریخ کلام اسلامی غزالی را داریم که کتابی دارد با نام رد الصریح بالوهیت المسيح به صراحت الانجیل که به آیاتی از انجیل اشاره می‌کند که الوهیت مسیح نفی شده است. بعد از آن کتب دیگری هم هست که به صورت مختصرتر نوشته شده‌اند از جمله کتابی به زبان عربی که دکتر علی‌الشیخ نوشته‌اند که در اثر حاضر نیز مورد استفاده قرار گرفته است.

وی ادامه داد: اما امروز مسیحیانی در دنیا داریم که یگانه‌پرست هستند و اگر چه مسیح را پیامبر می‌دانند اما قائل به الوهیتش نیستند. مسیحیان یونیتاریست از جمله شلایرماخر تحقیقات بسیار جامعی را خصوص اثبات اینکه عیسی خدا نیست و نفی تثلیث در کتاب مقدس انجام داده‌اند و این تحقیقات بسیار ارزشمند هستند.

کاشانی افزود: این تحقیقات به زبان فارسی منتقل نشده بود، اما این کتاب برای اولین بار در این زمینه این کار را انجام داده است. ما در این کتاب به مفهوم‌شناسی تثلیث، تاریخ این باور در میان ادیان شرک، آیات مورد ادعای مسیحیان برای اثبات تثلیث، آیات نافی تثلیث در کتب مسیحی، عقل و تثلیث و تثلیث در قرآن پرداخته‌ایم.

وی ادامه داد: مسیحیان ایرانی اولین مخاطبان کار ما هستند. چون مستندات کار صرفاً عهدین است که مورد پذیرش مسیحیان قرار دارد.

مؤلف تثلیث در قرآن و عهدین تصریح کرد: کار ما موضوع محور بوده است، اما فرضیه اصلی کار ما این بوده است که تثلیث چنانچه در قرآن آمده است، در کتاب مقدس نیست، ما به مسائل جنبی پرداخته‌ایم که اگر کسی بخواهد به تثلیث بپردازد اطلاعات مناسبی در این زمینه به دست بیاورد و این کتاب بیشتر در زمینه کلام قرار می‌گیرد.

کاشانی در خصوص میزان زیادی از نقل قول مستقیم که در بخش‌هایی از کتاب دیده می‌شود گفت: چون می‌خواستیم کتابی بنویسیم که معرفی تثلیث باشد، در این زمینه حرفی برای گفتن نداشته‌ایم و برای اینکه ما چیزی اضافه نکنیم، ناگزیر بودیم که صرفاً نقل قول کنیم و به منابع معتبر مسیحی رجوع کنیم. از این رو نقل قول مستقیم در بخش‌های از کتاب زیاد استفاده شده است.

وی در پایان گفت: برخی تثلیث را به گونه‌ای نقل کرده‌اند که خود مسیحیان نیز آن را نقد کرده و قبول ندارند و ما تلاش کرده‌ایم که دقیقاً نظر عالمان مسیحی را در این زمینه نقل کرده و سپس به نقل آراء ایشان بپردازیم.